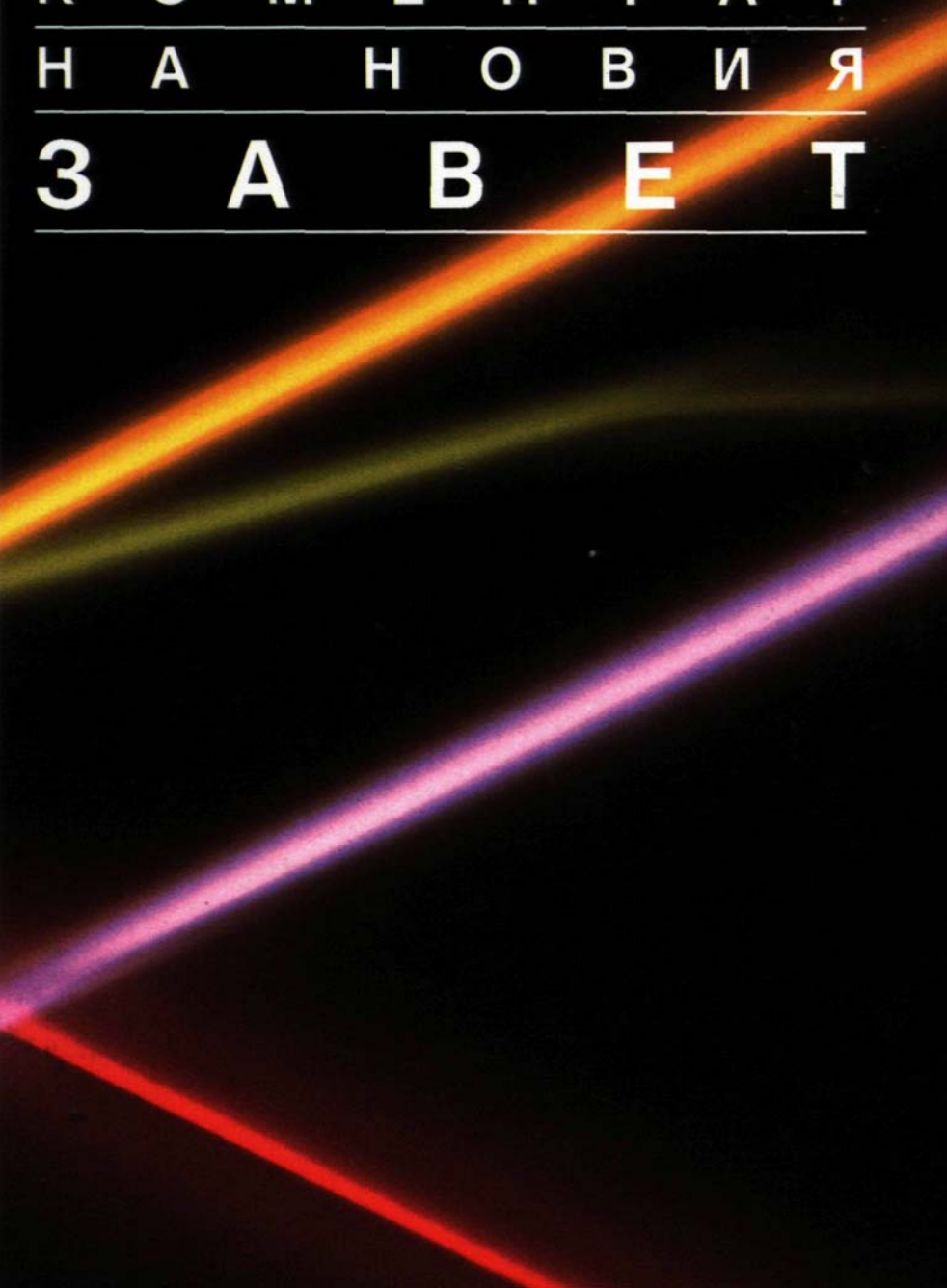

УИЛИЯМ МАКДОНАЛД

КОМЕНТАР

НА НОВИЯ

ЗАВЕТ

Уилям Макдоналд

Коментар на Новия Завет

Том 2
Деяния – 2 Коринтяни

Издателство ВЕРЕН
п. к. 91, София 1408

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

Посланието на Юда

„Това Послание се състои само от няколко стиха, но колко много велики думи на небесната благодат съдържа то!“

Ориген

Въведение

I. Уникално място в Канона

Така както с Деянията на апостолите започва началото на християнската история, така с Посланието на Юда завършва предпоследната книга в НЗ* [според подреждането на книгите в Библията на английски език: бел. на прев.], която образува така наречените „Деяния на отстъпниците“. Юда сигурно е искал да пише за общата Християнска Вярa, която е споделял със своите читатели, но лъжливите учения са станали толкова много, че той е предпочел да се обърне към тях с призива да се подвизават за „вярата, която веднъж завинаги бе предадена на светиите“.

При Юда няма никакви компромиси! Той така оголва фактите, че сваля всички маски от лицето на тези известни еретици, които правят всичко възможно (вземат примери от природата, от СЗ и от еврейското предание – Енох), за да объркат и избраните.

Независимо от резкия тон Посланието е един композиционен шедевър, изпъстрен с примери от тространни елементи (като напр. трите злини, описани в 11 ст.). Описанията на отстъпниците са живи и незабравими.

Църквата завинаги ще остане задължена на Юда за красивото благословение, с което завършва това Писмо. Неговото Послание е кратко, но това не му пречи да бъде особено необходимо днес, в дните на непрекъснато растящото отстъпление.

II. Авторство

Външни доказателства

Независимо от неговата краткост използването на неканонични средства и от факта, че не е било написано от апостол (17 ст.), Посланието на Юда има повече *външни доказателства* от Второто Петрово послание.

Материали от това Послание са използвани от Херма, от Поликарп и вероятно от Атеназора. Тертулиан специално споменава примера с Енох, който Юда дава в това Писмо. Евсевий включва Посланието на Юда сред оспорваните (*антилегоменни*) книги от НЗ. Мураторианският канон го приема като автентична книга.

Вътрешни доказателства

Юда (от староеврейски *Ййехуда*) е било много популярно еврейско име. В НЗ са споменати седем души, които са се наричали с това име. За три от тях се предполага, че могат да бъдат Юда, брата на Яков, който е написал това Послание:

1. Първият е апостол Юда (не Юда Искаротски, който се е самоубил). Това предположение е малко вероятно, тъй като авторът сигурно щеше да използва положението си на апостол, ако беше такъв, за да заздравя позициите си, а от 17 ст. става ясно, че той се разграничава от апостолите.
2. Вторият е Юда, християнски водач, изпратен в Антиолия заедно с Павел, Варнава и Сила (Деян. 15:22). Въпреки че няма никакви доказателства, които да свързват този човек с Писмото,

доста е вероятно това предположение да е вярно.

3. Третият е Юда, един по-млад природен брат на нашия Господ и брат на Яков (Вж. въвеждането към Посланието на Яков). Това е най-вероятното предположение, тъй като според него авторът е човек, който има нещо общо с Господ Исус и с Яков, което личи от използването на примери от природата и сбътия и изразителен стил. Нашето мнение съвпада с това предположение.

Също като брат си Яков Юда е прекалено скромен, за да подчертае родствената си връзка със Спасителя. Нали това, което наистина има значение, е духовната връзка, а не физическата! Нали Самият Христос каза: „Защото, който върши волята на Отца Ми, Който е на небесата, той Ми е брат и сестра, и майка“ (Мат. 12:50)! В друг един случай Той посочи, че е по-блажено да слушаш Божието Слово, отколкото да бъдеш Негов близък роднина по кръв (Лука 11:27, 28). Също като Яков Юда приема мястото на „слуга“. И тъй като и двамата братя не са вярвали в божествеността на своя Брат по майчина линия, това смирение е най-подходящото положение, което те е трябвало да заемат. Знаем, че Юда е бил женен и че е взимал жена си на своите проповеднически пътешествия (1 Кор. 9:5). Знаем също, че внуците му са били изправени пред император Домициан през 90-те години заради това, че са били християни. Но когато видял загрубелите им ръце в резултат на продължителна работа на полето, императорът ги освободил като евреи, които не представляват никаква заплаха за страната.

III. Датиране

Трудно да се каже дали Петър е използвал данни от Посланието на Юда или Юда е приспособил стихове от Второто Петрово послание (или и двамата са имали общ източник). Сходствата между двете Послания са прекалено големи,

за да бъдат случайни. И тъй като във Второто си послание (2:1 и 3:3) Петър пише, че „*ще има*“ лъжеучители и подиграватели, а Юда казва (в 4 ст.), че те вече „са се вмъкнали“, има вероятност Посланието на Юда да е било написано по-късно. Може би това е станало в периода между 67 и 80 година. И тъй като в това Послание изобщо не се казва нищо за разрушението на Ерусалим (през 70 г. сл. Хр.), може да се предположи, че то първо е предстояло, което ограничавя възможния период на 67-70. Възможно е също така да е бил изтекъл вече някакъв период от време след разрушението (ако Юда е писал през 80 или дори 85 г. сл. Хр., при условие че е живял толкова дълго). Можем да предположим също, че събитието все още е пораждало прекалено болезнени спомени у чувствителния еврейски християнин, за да може да се използва като илюстрация.

IV. Предмет и тема на Посланието

Темата на Посланието на Юда е отстъпленето. Още по онова време в църквата вече са били навлезли религиозни колаборационисти, хора, които само са се престрували на Божии служители, а са били всъщност врагове на Христовия кръст. Целта на Юда е била да изобличи тези изменници и да опише крайната им съдба.

Отстъпникът е човек, който на думи изповяда, че вярва, но всъщност никога не е бил новороден. Той може да се кръсти и да участва във всички привилегии на местната християнска църква, но след известно време своеволно се отказва от християнската вяра и злобно отхвърля Спасителя. Той отрича божествеността на Христос, изкупителното Му дело на кръста, възкресението на Неговото тяло и други основни християнски доктрини.

Тук не става въпрос за временно отпадане; отстъпникът никога не е преживявал обръщение. Той няма никакви угризения, че съзнателно е отхвърлил единствено

вения Божий път за спасение. Той се коравява в своето неверие и упорито се противопоставя на Божия Христос.

Отстъплението не е просто въпрос на *отричане* на Спасителя. Петър се е отрекъл от Спасителя, но е бил истински вярващ, който се е огънал под тежестта на момента. Той е обичал Спасителя и е показал, че вярата му е истинска, като се е покаял и е възстановил общението си с Господа.

Юда Искариотски е бил отстъпник. Той е наричал себе си ученик на Господ Исус и е живял заедно с Него в продължение на три години. Дори е бил отговорник на касата, но накрая е показал истинската си същност, като е предал Господа за тридесет сребърника.

Отстъплението е грях, който води към смърт – грях, за който вярващите не носят отговорност да се молят (1 Йоан. 5:16б). Не е възможно отстъпникът да се обнови за покаяние, като разпъва втори път в себе си Божия Син и Го опозорява (Евр. 6:6). За онези, които са извършили този самоволен грях, след като са познали истината, „не остава вече жертва за грехове, но едно страшно очакване и едно огнено негодувание, което ще изпояде противниците“ (Евр. 10:27, 28).

Семената на отстъплението са били посетени още в ранната църква. Павел предупреждава старейшините в Ефес, че след неговото заминаване между тях ще навлезат свирепи вълци, „които няма да жалят стадото“; „ще се издигнат човечи, които ще говорят извратно, та ще отвличат учениците след себе си“ (Деян. 20:29, 30). В своето Първо послание Йоан също говори за „много антихрист“, които са били в християнското общение, но са показали фалшивостта на своята вяра, като са го напуснали, т. е. изоставили са вярата си (1 Йоан 2:18, 19).

От 2 Солунци 2:2-4 научаваме, че преди да дойде денят на Господа, ще има голямо отстъпление. Според както ние

разбираме събитията, те ще приемат следната последователност:

Най-напред Господ ще дойде във въздуха, за да грабне църквата и да я занесе в дома на Отца (Йоан 14:1-3; 1 Сол. 4:13-18).

После ще последва едно масово отстъпление от страна на онези фалшиви християни, които ще останат на земята.

След това на световната сцена ще се появи открито човекът на греха.

Тогава ще започне денят на Господа – седемте години на Скръбта.

Човекът на греха ще бъде Антихристът, който не само ще се противопоставя на Христос, но и ще изисква да му се покланят като на Бог.

Петър ни дава едно подробно описание на отстъпилите лъжеучители, които ще се появят в последните дни (2 Петр. 2). В някои отношения неговото описание много прилича на описанието на Юда. Това може да се види в следното сравнение:

<i>Юда</i>	<i>2 Петрово</i>
4 ст.	2:1-3
7 ст.	2:6
8 ст.	2:10
9 ст.	2:11
10 ст.	2:12
16 ст.	2:18

Но всъщност това, което е по-важно, не са толкова *приликите*, колкото *разликите* между пасажите. Юда не споменава нищо за Ной, потопа или Лот. Петър не казва нищо за изведените от Египет израилтяни, Михаил, Каин, Корей или пророчеството на Енох. В неговото Послание няма толкова много информация за съгрешилите ангели като в Посланието на Юда. Той говори за лъжеучителите, че са се отрекли от Господаря, Който ги е купил, докато Юда казва за тях, че това са хора, „които обръщат благодатта на нашия Бог в похотливост и се отречат от единствения Владетел и Господ наш Исус Христос“ (4 ст.).

Затова, вместо да смятаме, че двете глави са копия една на друга, по-добре да приемем, че Светият Дух е избрал да каже във всяка една от тях точно това, което е отговаряло на Неговата цел при всеки отделен случай, така че двете глави не се припокриват толкова много, колкото ни изглежда на пръв поглед.

Схема на изложението

- I. Поздравление (1-2 ст.)
- II. Разобличаване на отстъпниците (3-16 ст.)

Коментар

I. Поздравление (1-2 ст.)

1 ст. Бог използва един праведен юдеин на име **Юда**, за да разобличи отстъпниците, сред които един друг Юда – Юда Искаримски – стои на първо място в списъка. Това, което със *сигурност* знаем за добрия **Юда**, е, че той е **слуга на Исус Христос и брат на Яков**.

Юда започва Писмото с едно обръщение, в което дава три определения, валидни за всички ярващи. Той ги нарича „**призваните, възлюбени¹ от Бога Отца и пазени в Исуса Христа**“. Бог ги е **призвал** от света чрез евангелието, за да Му принадлежат. Те са **отделени** и **възлюбени от Бога** като Негов специален чист народ и са **пазени** по един чуден начин от опасности, увреждания, осквернение и осъждане, докато дойде моментът, в който ще бъдат допуснати да видят Царя в цялата Му красота.

2 ст. Юда пожелава на своите читатели „**милост, мир и любов**“. Поздравлението е особено подходящо, тъй като ярващите са хора, които посрещат лице в лице яростната атака на онези, които се стремят да разрушат устоите

Онези, които вече са изучавали четирите Евангелия и са сравнявали Посланията до ефесяните и колосяните, знаят, че Божият Дух никога не се повтаря на различно. Всички прилики и разлики носят някакво духовно значение, което всеки може да види, ако поиска.

- III. Какво трябва да прави вярващият, когато дойде отстъплението (17-23 ст.)
- IV. Красивото благопожелание на автора (24, 25 ст.)

на вратата. **Милостта** е състрадателното отношение и загриженост, с което Бог обгражда Своите обсадени светии по време на напрежение и конфликт. **Мирът** е спокойствието и увереността, които идват от упованието в Божието слово, и от това, че вярващите могат да се извисят над всички обстоятелства и да гледат към Този, Който управлява обстоятелствата така, че да постигне изпълнението на Своите собствени цели. **Любовта** е незаслужената обич, с която Бог обгръща Своя скъп народ – една върховна обич, която трябва да се сподели с другите.

Авторът желае тези три благословения **да им се умножат**, т. е. не да им се прибавят, а да им се дадат преумножени!

II. Разобличението на отстъпниците (3-16 ст.)

3 ст. Първоначалното намерение на Юда е било **да им пише** за славното **спасение**, което е **общо** притежание на всички светии. Но Божият Дух така му е повлиял, че той е почувствал една промяна в намерението си. Простото доктринално есе вече не е отговаряло на целите на момента; трябвало е да се напише един пламенен призив, който да укре-